

Asianro IIS/569/00.01.02.00/2024

68 § Iisalmen kaupunkistrategian välitarkastelu ja päivittäminen

Kaupunginvaltuusto 11.11.2024 § 68

Kaupunginhallituksen päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy päivitetyn kaupunkistrategian.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Katso kaupunginhallituksen 28.10.2024 § 227 valmisteluteksti.

Vaikutusarviointi

Katso kaupunginhallituksen 28.10.2024 § 227 vaikutusarviointi.

Muutoksenhaku

3. Kunnallisvalitus

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Johtoryhmä

Intranet, verkkosivut

Liitteet

Iisalmen kaupunkistrategia 2030

Iisalmen kaupunkistrategian välitarkastelu lokakuu 2024

Kaupunginhallitus 28.10.2024 § 227

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee strategian väliarvioinnin tiedoksi ja lähettää tulokset sekä päivitetyn strategian tiedoksi lautakuntiin. Strategia viedään kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.11.2024.

Päätös

Kaupunginjohtaja täydensi päätösehdotustaan seuraavasti:
Kaupunginhallitus merkitsee strategian väliarvioinnin tiedoksi ja lähettää tulokset sekä päivitetyn strategian tiedoksi lautakuntiin. Strategia viedään kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.11.2024. Liitteisiin päivitetään ensimmäiselle sivulle päivämäärä.

Hyväksyttiin kaupunginjohtajan täydennetty päätösehdotus.

Valmistelu

Elinkeinojohtaja Terho Savolainen, p. 040 630 5328

Kaupunginhallitus pyysi 30.9.2024 § 204 tarkennuksia strategiassa tehtyihin muutoskohtiin. Strategian välitarkastelun tavoitteena oli arvioida viimeisen parin vuoden kehitystä ja mahdollisia muutostarpeita strategiaan linjauksiin. Työpajojen ja käytyjen keskustelujen perusteella radikaaleihin muutoksiin ei tässä vaiheessa ole tarvetta päälinjauksissa, valtaosa muutostarpeista kohdistuu strategian toimintasuunnitelmiin, jotka käsitellään lautakuntatasolla käyttösuunnitelmissa.

Päivitettävät kohdat itse strategiadokumentissa:

- Toimintaympäristö: Päivitetty TE uudistuksen aloitus 2025, lisätty tuleva valtionosuusuudistus aikataulu 2027 lokakuun tiedon mukaan ja puhtaan energian hankkeet tärkeinä avauksina
- Strategiset ohjelmat: muutettu "Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen" muotoon "Digitalisaation hyödyntäminen". Muut ennallaan.
- Visio, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet ennallaan
- Strategiset teemat:
 - Insiproiva Iisalmi: poistettu sana "valtakunnallisesti" kohdasta 5,
 - Kestävä kuntatalous: poistettu tavoite "Asukaskohtainen lainamäärä ja vastuut ovat alle kuntien keskiarvon", muutettu hankintatoiminnan tavoite muotoon "Hankintatoimintaa kehitetään tiiviissä yhteistyössä paikallisen yrityskentän kanssa"
 - Digitalisaation hyödyntäminen: lisätty tekoäly kohtaan 1
 - Muut ennallaan
- Strategian toteuttaminen: Lautakuntien tulee ottaa valtuustoseminaarissa nostetut kehityskohteet huomioon talousarviosuunnitelmissa ja -tavoitteissa

Liitteenä on tarkentava esitys strategian päivityksestä sekä päivitetty dokumentti. Lautakuntien tulee huomioida välitarkastelussa esiin nostetut strategiset toimenpiteet v. 2025-26 käyttösuunnitelmissa.

Vaikutusarviointi

Strategian päivittämisen yhteydessä päälinjoja ei muuteta ja strategisten vaikutusten arviointi pysyy toistaiseksi ennallaan.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

sivistys- ja hyvinvointilautakunta
tekninen lautakunta
toimialajohtaja/sivistys- ja hyvinvointitoimiala
toimialajohtaja/tekninen ja ympäristötoimiala
kaupunginvaltuusto

Liitteet

Iisalmi_strategia2030_PPT_28102024_Hallitukselle_pvm_päivitetty
Iisalmen kaupunkistrategian välitarkastelu lokakuu 2024_pvm_päivitetty

Kaupunginhallitus 30.9.2024 § 204

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee strategian väliarvioinnin tiedoksi ja lähettää tulokset sekä päivitetyn strategian tiedoksi lautakuntiin. Lautakuntien käsittelyn jälkeen strategia viedään kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.11.2024

Päätös

Kaupunginjohtaja muutti päätösesitystä seuraavasti:
Kaupunginhallitus pyytää tarkennuksia strategiassa tehtyihin muutoskohtiin. Tarkennukset käsitellään seuraavassa hallituksen kokouksessa.

Muutettu päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Valmistelu

Elinkeinojohtaja Terho Savolainen, p. 040 630 5328

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon

- kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
- palvelujen järjestäminen ja tuottaminen
- kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet
- omistajapolitiikka
- henkilöstöpolitiikka
- kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
- elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään uuden kuntalain 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Iisalmen päivitetty kaupunkistrategia vuoteen 2030 on hyväksytty valtuustossa 13.12.2021 ja sen toteutumista on seurattu tilinpäätösten ja talousarviovalmistelun yhteydessä. Strategia on valtuuston tärkein ohjausväline toiminnan pitkäjänteisessä johtamisessa ja ohjaamisessa.

Valtuustokauden viimeisen vuoden käynnistyessä on hyvä hetki arvioida laajemminkin miten strategian toteuttaminen on onnistunut ja onko strategiassa päivittämisen tarvetta. Strategian väliarviointi suoritettiin kahdessa työpajassa, joista ensimmäinen oli kaupungin johtoryhmälle 12.8.2024 ja toinen kaupunginvaltuustolle 28.8.2024. Työpajoissa arvioitiin strategian osa-alueita, onnistumisia ja kehittämiskohteita.

Yhteenvedona voidaan todeta strategisten tavoitteiden toteutuneen kohtalaisen hyvin, mutta myös parannettavaa ja kehitettäviä osa-alueita löydettiin. Suurin osa kehittämiskohteista on toimeenpanoon ja mittaamiseen liittyviä tarkennuksia, jotka lautakuntien on hyvä ottaa huomioon talousarvioprosessissa. Myös pieniä muutoksia esimerkiksi talouden osalta on pakko tehdä toimintaympäristön muutosten johdosta.

Vaikutusarviointi

Strategian päivittämisen yhteydessä päälinjoja ei muuteta ja strategisten vaikutusten arviointi pysyy toistaiseksi ennallaan.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Toimenpiteet, otteet

sivistys- ja hyvinvointilautakunta

tekninen lautakunta

toimialajohtaja/sivistys- ja hyvinvointitoimiala

toimialajohtaja/tekninen ja ympäristötoimiala

Oheisaineisto

Strategian välitarkastelu

Kaupunkistrategia 11.11.2024, pdf

MUUTOKSENHAKU

- Lainvoimaisuus** Jos päätöksestä ei valiteta viimeistään 19.12.2024, se tulee lainvoimaiseksi 20.12.2024.
- Pöytäkirja nähtävänä** Pöytäkirja on laitettu nähtäville 12.11.2024 Iisalmen kaupungin verkkosivuille <http://julkaisu.iisalmi.fi>

Tiedoksianto

Asianosaiset:

📧 Annettu tiedoksi sähköisesti

Päivämäärä: 12.11.2024

Vastaanottajat: Johtoryhmä, henkilöstöasiantuntija/Intranet, markkinointi- ja viestintäasiantuntija/verkkosivut

Iisalmen kaupunkistrategia **2030**

Suomen ihmeellisin kaupunki

Kaupunginhallitus 28.10.2024
Kaupunginvaltuusto 11.11.2024

Muutoksia kuntien toimintaympäristössä 2020-luvulla

- Hyvinvointialueet 2023, TE-palvelut kunnille 2025
- Valtionosuusuudistus 2027
- **Väestörakenteen muutokset**
 - Ikääntyminen › eläköityminen ja sairastavuus
 - Syntyvyyden lasku › palvelutarpeen muutokset
 - Muuttoliike › mistä työntekijät, muualla maassa samanlainen kehitys
- Asumisen eri vaihtoehdot ja preferenssit
- Osaavan työvoiman saatavuus, työperäinen maahanmuutto
- Ilmastonmuutos ja siihen sopeutuminen, vihreä siirtymä => puhtaan energian hankkeet
- Muut teknologiset murrokset mm. digitalisaatio, tekoäly, datatalous
- Palvelurakenteen muutokset koulutuksessa, terveydenhoidossa, elinkeinoelämässä...

Strategian välitarkastelu

- Tavoitteena päivittää vuoden 2021 strategiaa, joka otettiin käyttöön vuoden 2022 alusta
 - Osa toiminnallisista tavoitteista saatiin käyttöön vasta vuoden 2023 alusta
- Johtoryhmän työpaja 12.8.2024, onnistumiset ja kehittämiskohteet
- Valtuustoseminaari 28.8.2024, onnistumiset ja kehittämiskohteet
- Yhteenvedo kaupunginhallitukseen 30.9.2024
 - Lautakuntien valmisteluun lokakuussa
- Valtuustoon 11.11.2024

Suomen ihmeellisin kaupunki

STRATEGISET TEEMAT

Inspiroiva Iisalmi

Ihana Iisalmi

Ihmeiden Iisalmi

Kestävä
kuntatalous

Hyvinvoiva
henkilöstö

Digitalisaation
hyödyntäminen

VISIO 2030

Suomen houkuttelevin
seutukaupunki

TOIMINTA-AJATUS

Huolehdimme asukkaidemme
hyvinvoinnista ja vahvistam-
me koko seudun kilpailukykyä
ja vetovoimaa

Toimimme rohkeasti maalla ja maailmalla.
Luomme vastuullista tulevaisuuden elinympäristöä.
Iisalmessa kaikki saavat onnistua.

Iisalmen kaupungin arvot ja toimintaperiaatteet

Toimimme rohkeasti maalla ja maailmalla

Luomme vastuullista tulevaisuuden elinympäristöä

Iisalmessa kaikki saavat onnistua

Toimimme rohkeasti maalla ja maailmalla

- Haemme uusia toimintatapoja
- Teemme rohkeita avauksia ja tekoja
- Olemme ketterä edelläkävijä
- Reagoimme nopeasti
- Luomme uusia ratkaisuja
- Vaikutamme kansainvälisesti ja monipaikkaisesti

Luomme vastuullista tulevaisuuden elinympäristöä

- Huolehdimme toisistamme, luonnosta ja ympäristöstä
- Huomioimme vastuullisuuden päätöksenteossa
- Ajattelemme pitkän aikavälin vaikutuksia
- Turvaamme menestymisen edellytykset

Iisalmessa kaikki saavat onnistua

- Autamme asukkaita, yrityksiä ja työntekijöitä onnistumaan
- Annamme positiivista palautetta
- Opimme virheistä – nekin ovat sallittuja
- Tuemme ihmisten ja kulttuurien moninaisuutta, ketään ei jätetä yksin
- Teemme yhdessä ihmeitä

Toiminta-ajatus

Huolehdimme asukkaidemme hyvinvoinnista ja vahvistamme koko seudun kilpailukykyä ja vetovoimaa

VISIO 2030

SUOMEN HOUKUTTELEVIN SEUTUKAUPUNKI

Iisalmi on kansainvälisesti tunnettu, helposti saavutettava, rohkeasti kehittyvä ja vetovoimainen seutukaupunki, joka tarjoaa loistavat asumisen ja yrittämisen olosuhteet sekä toimivat seudulliset palvelut.

- Suomen Ihmeellisin kaupunki -

Suomen Ihmeellisin kaupunki

IISALMI

iisalmi.fi

VISIO 2030

Suomen houkuttelevin seutukaupunki

VISION TOTEUTTAMISEKSI

- Muuttoliike on saatu kääntymään ja nettomuutto on vuositasolla positiivinen
- Olemme houkutteleva muuttokohde sekä palvelutarjontamme ja elinvoimamme kautta seudun selkeä veturi. Iisalmen imago on positiivisessa mielessä tunnettu ja houkutteleva myös kansainvälisille osaajille
- Huolehdimme, että yrittäjien näkökulma otetaan kaupungin kehittämisessä huomioon ja yrittämisen edellytykset ovat kunnossa

- Suomen Ihmeellisin kaupunki -

iisalmi.fi

Strategiset teemat

Inspiroiva Iisalmi

– Hyvinvoinnin ja osaamisen aktiivinen kehittäjä

Ihana Iisalmi

– Toimivan ja turvallisen kaupunkiympäristön rakentaja

Ihmeiden Iisalmi

– Vetovoimainen ja monipuolinen seutukeskus

Inspiroiva Iisalmi

– strategiset tavoitteet

- Olemme hyvinvointia ja osaamista aktiivisesti kehittävä kaupunki, jossa toimintaa uudistetaan rohkeasti kouluttamalla henkilöstöä, tarjoamalla uusia palveluja sekä olemalla mukana kokeiluissa.
- Osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja viestimme palvelutarjonnastamme aktiivisesti ja monikanavaisesti
- Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa
- Huomioimme väestörakenteen muutokset ennakoivasti palvelutarjonnan kehittämisessä eri ikätasolle ja kohderyhmille

- Meidät tunnetaan vetovoimaisena ja monipuolisena koulutuskaupunkina, joka tarjoaa asukkailleen mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen vauvasta vaariin
- Kehitämme uusia yrityslähtöisiä koulutusmalleja ja toimimme aktiivisesti ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutusmahdollisuuksien lisäämiseksi alueella yhteistyössä oppilaitosten kanssa
- Teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen

Ihana Iisalmi

– strategiset tavoitteet

- Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden
- Toimitilamme ovat terveellisiä käyttää ja edistämme vähähiilistä rakentamista
- Yhdyskuntarakenteemme on tiivis, ja toimiva palveluverkko on hyvin saavutettavissa, liikuntareitit ja puistot houkuttelevat ihmiset liikkumaan
- Tarjoamme laadukkaita asuin- ja työpaikkatonttialueet sekä kehittyvät kyläalueet uusille rakentajille
- Vaalimme kaupungin arvokasta historiaa ja kulttuuriympäristöämme
- Huolehdimme kaupungin siisteydestä ja kannustamme myös kuntalaisia huolehtimaan ympäristöstään
- Olemme toiminnassamme hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä

Ihmeiden Iisalmi

– strategiset tavoitteet

- Olemme vetovoimainen ja palveluiltaan monipuolinen Ylä-Savon seutukeskus, kehitämme kaupungin elinvoimaa määrätietoisesti uusien asukkaiden ja yritysten saamiseksi alueelle yhteistyössä muiden seudun kuntien kanssa
- Meillä arki on helppoa kaikenikäisille ja elinvoimainen keskusta houkuttelee asioimaan
- Toimimme yritysystävällisesti ja tarjoamme kilpailukykyiset yrittämisen olosuhteet, kehittämispalvelut sekä laajan yhteistyöverkoston niin teollisille kuin palveluyrityksillekin
- Huolehdimme kaupungin hyvästä saavutettavuudesta ja vahvalla edunvalvonnalla vaikutamme eri sidosryhmiin seudun elinvoimaisuuden kehittämiseksi
- Panostamme osaavan työvoiman saatavuuteen yhteistyössä yritysten ja oppilaitosten kanssa kehittämällä koulutusta sekä työllisyydenhoidon ja työperäisen maahanmuuton palveluja
- Yhteisölliset tapahtumamme houkuttelevat kävijöitä laajalta alueelta ja teemme yhteistyötä kansainvälisen matkailun kehittämiseksi seudullisten ja maakunnallisten toimijoiden kanssa.

Teemojen läpileikkaavat tavoitteet

Kestävä kuntatalous

- Kaupungin tulot kattavat menot suunnitelmakaudella, veroprosentit ovat maakunnan keskiarvon alapuolella
- Investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioiden
- Omistajapolitiikkamme on aktiivista, tarkoituksenmukaista ja tehokasta
- Hankintatoimintaa kehitetään tiiviissä yhteistyössä paikallisen yrityskentän kanssa

Hyvinvoiva henkilöstö

- Päätöksenteko, johtaminen ja henkilöstön osallistaminen kehittämiseen ovat erinomaisella tasolla
- Henkilöstö tietää, mitä heiltä odotetaan ja työtä tehdään innostuneesti
- Kehitämme työhyvinvointia aktiivisesti ja pitkäjänteisesti

Digitalisaation hyödyntäminen

- Kehitämme palveluita ja työmenetelmiä digitalisuuden ja tekoälyn mahdollisuudet hyödyntäen
- Monipaikkaisuus on meille arkipäivää
- Kehitämme tiedolla johtamisen prosesseja organisaatiossa aktiivisesti

Strategiaa toteuttavat ohjelmat

- Ilmasto-ohjelma ja -suunnitelma
- Maapoliittinen ohjelma
- Sijoitussuunnitelma
- Toimitilastrategia
- Henkilöstöohjelma
- Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma
- Konserniohje
- Hankintaohje

Toimenpideohjelmat ja seuranta

- Toimenpiteiden etenemistä seurataan lautakunnittain valittavien mittarien toteutumisen kautta osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksessä
- Vuoden 2025 tavoitteet päivitetään vastaamaan välitarkastelun tuloksia

Tavoite	Toimenpide	Mittarit
Visio - Suomen houkuttelevin seutukaupunki		
Muuttoliike on saatu kääntymään ja nettomuutto on vuositasolla positiivinen	Aktiivinen vetovoimatyö	Kokonaisnettomuutto positiivinen
Olemme houkutteleva muuttokohde sekä palvelutarjontamme ja elinvoimamme kautta seudun selkeä veturi.	Seutuyhteistyö Ylä-Savon kuntien kanssa, kehittämissuunnitelman toteuttaminen	Kuntajohtajien tulevaisuustyöryhmä kokoontuu vähintään 5 krt / vuosi Seudullisten yhteistyöhankkeiden määrä
Iisalmen imago on positiivisessa mielessä tunnettu ja houkutteleva myös kansainvälisille osaajille	Työnantaja- ja oppilaitosyhteistyö osaavan työvoiman saamiseksi alueelle	Seutukaupunkien vetovoimatutkimus Muuttohalukkuustutkimus (Taloustutkimus)
Huolehdimme, että yrittäjien näkökulma otetaan kaupungin kehittämisessä huomioon ja yrittämisen edellytykset ovat kunnossa	Aktiivinen yhteistyö yrittäjäjärjestöjen kanssa, hankintapolitiikan kehittäminen	Yrittäjien kuntabarometri Elinkeinoelämän Keskusliiton kuntaranking

Iisalmen kaupunkistrategia **2030**
Välitarkastelu syksy 2024

Suomen ihmeellisin kaupunki

Kaupunginhallitus 28.10.2024
Kaupunginvaltuusto 11.11.2024

Mikä on strategia?

Kuntastrategian ja strategisen asian voi määritellä seuraavasti:

- Kuntastrategia on kuntakokonaisuuden pitkän tähtäyksen päätöksentekoa ja toimintaa ohjaava **tulevaisuuden suunta tai kantava idea**.
- Strateginen päätös tai toimenpide on sellainen, joka vie kuntaa kohti strategiassa määritellyä suuntaa tai ideaa.
- Kuntastrategiassa joudutaan yhteensovittamaan, arvottamaan ja priorisoimaan pitkällä tähtäyksellä erilaisia yhteiskuntapoliittisia kantoja ja linjauksia.
- **Lisäksi** kunta tarvitsee usein poikkihallinnollisia strategian toteutamisohjelmia, jotka laaditaan linjassa kuntastrategian kanssa ja sen tavoitteita tukemaan ja toteuttamaan. (kuntaliitto.fi)

Strategiaprosessi

Lähde: Kuntaliitto

iisalmi.fi

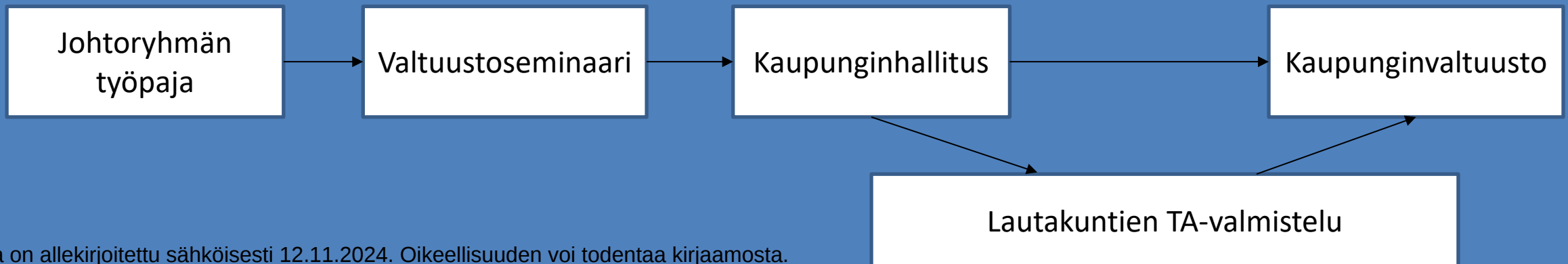
Strategiaprosessi lisälmessa

- Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt strategian joulukuussa 2021, jonka jälkeen sen päivitetty tavoitteet on otettu huomioon talousarviosuunnitelmissa 2022-24
- Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksessä ja osavuositarkastuksissa, jonka pohjalta tehdään tarvittaessa toimenpidetason muutoksia seuraaville toimintakausille
- Strategian valtuustotason välitarkastelun tavoite oli kerätä palautetta koko strategian ajantasaisuudesta ja onnistumisesta – tarvitaanko aivan ylimmän tason muutoksia strategiaan suuntaviivoihin tai tavoitteisiin
- Työpajojen perusteella ylätason tavoitteet nähtiin edelleen hyvinä ja niitä kohti on edetty valtuustokauden aikana. Ainoastaan talouden ja digitalisaation osalta nähtiin muutostarpeita strategian tavoitetasolla.
- Muut kehittämiskohteet kohdistuvat strategiaan toimenpiteisin lautakuntatason toimenpidesuunnitelmissa

Strategian välitarkastelu

- Tavoitteena päivittää vuoden 2021 strategiaa, joka otettiin käyttöön vuoden 2022 alusta
 - Osa toiminnallisista tavoitteista saatiin käyttöön vasta vuoden 2023 alusta
- Johtoryhmän työpaja 12.8.2024, onnistumiset ja kehittämiskohteet
- Valtuustoseminaari 28.8.2024, onnistumiset ja kehittämiskohteet
- Yhteenvedo kaupunginhallitukseen 30.9.2024
 - Lautakuntien valmisteluun lokakuussa
- Valtuustoon 11.11.2024

Suomen ihmeellisin kaupunki - lisämi

Arvioitava strategia

VISIO 2030

SUOMEN HOUKUTTELEVIN SEUTUKAUPUNKI

Iisalmi on kansainvälisesti tunnettu, helposti saavutettava, rohkeasti kehittyvä ja vetovoimainen seutukaupunki, joka tarjoaa loistavat asumisen ja yrittämisen olosuhteet sekä toimivat seudulliset palvelut.

- Suomen Ihmeellisin kaupunki -

Suomen ihmeellisin kaupunki

TOIMINTA-AJATUS

Huolehdimme asukkaidemme hyvinvoinnista ja vahvistamme koko seudun kilpailukykyä ja vetovoimaa

STRATEGISET TEEMAT

Inspiroiva Iisalmi

Ihana Iisalmi

Ihmeiden Iisalmi

Kestävä
kuntatalous

Hyvinvoiva
henkilöstö

Digitalisaatio,
tiedonhallinta
ja tiedolla
johtaminen

VISIO 2030

Suomen houkuttelevin
seutukaupunki

Toimimme rohkeasti maalla ja maailmalla.

Luomme vastuullista tulevaisuuden elinympäristöä.
Iisalmessa kaikki saavat onnistua.

Strategiset teemat

Inspiroiva Iisalmi

- Hyvinvoinnin ja osaamisen aktiivinen kehittäjä

Ihana Iisalmi

- Toimivan ja turvallisen kaupunkiympäristön rakentaja

Ihmeiden Iisalmi

- Vetovoimainen ja monipuolinen seutukeskus

Inspiroiva Iisalmi

– strategiset tavoitteet

- Olemme hyvinvointia ja osaamista aktiivisesti kehittävä kaupunki, jossa toimintaa uudistetaan rohkeasti kouluttamalla henkilöstöä, tarjoamalla uusia palveluja sekä olemalla mukana kokeiluissa.
- Osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja viestimme palvelutarjonnastamme aktiivisesti ja monikanavaisesti
- Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa
- Huomioimme väestörakenteen muutokset ennakoivasti palvelutarjonnan kehittämisessä eri ikätasolle ja kohderyhmille
- Meidät tunnetaan valtakunnallisesti veto-voimaisena ja monipuolisena koulutuskaupunkina, joka tarjoaa asukkailleen mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen vauvasta vaariin
- Kehitämme uusia yrityslähtöisiä koulutusmalleja ja toimimme aktiivisesti ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutusmahdollisuuksien lisäämiseksi alueella yhteistyössä oppilaitosten kanssa
- Teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen

Ihana Iisalmi

– strategiset tavoitteet

- Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden
- Toimitilamme ovat terveellisiä käyttää ja edistämme vähähiilistä rakentamista
- Yhdyskuntarakenteemme on tiivis, ja toimiva palveluverkko on hyvin saavutettavissa, liikuntareitit ja puistot houkuttelevat ihmiset liikkumaan
- Tarjoamme laadukkaita asuin- ja työpaikkatonttialueet sekä kehittyvät kyläalueet uusille rakentajille
- Vaalimme kaupungin arvokasta historiaa ja kulttuuriympäristöämme
- Huolehdimme kaupungin siisteydestä ja kannustamme myös kuntalaisia huolehtimaan ympäristöstään
- Olemme toiminnassamme hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä

Ihmeiden Iisalmi

– strategiset tavoitteet

- Olemme vetovoimainen ja palveluiltaan monipuolinen Ylä-Savon seutukeskus, kehitämme kaupungin elinvoimaa määrätietoisesti uusien asukkaiden ja yritysten saamiseksi alueelle yhteistyössä muiden seudun kuntien kanssa
- Meillä arki on helppoa kaikenikäisille ja elinvoimainen keskusta houkuttelee asioimaan
- Toimimme yritysystävällisesti ja tarjoamme kilpailukykyiset yrittämisen olosuhteet, kehittämispalvelut sekä laajan yhteistyöverkoston niin teollisille kuin palveluyrityksillekin
- Huolehdimme kaupungin hyvästä saavutettavuudesta ja vahvalla edunvalvonnalla vaikutamme eri sidosryhmiin seudun elinvoimaisuuden kehittämiseksi
- Panostamme osaavan työvoiman saatavuuteen yhteistyössä yritysten ja oppilaitosten kanssa kehittämällä koulutusta sekä työllisyydenhoidon ja työperäisen maahanmuuton palveluja
- Yhteisölliset tapahtumamme houkuttelevat kävijöitä laajalta alueelta ja teemme yhteistyötä kansainvälisen matkailun kehittämiseksi seudullisten ja maakunnallisten toimijoiden kanssa.

Teemojen läpileikkaavat tavoitteet

Kestävä kuntatalous

- Kaupungin tulot kattavat menot suunnitelmakaudella, veroprosentit ovat maakunnan keskiarvon alapuolella
- Investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioiden
- Asukaskohtainen lainamäärä ja vastuut ovat alle kuntien keskiarvon
- Omistajapolitiikkamme on aktiivista, tarkoituksenmukaista ja tehokasta
- Hankintapolitiikkamme on yrittäjäystävällistä ja paikallisen tarjonnan huomioivaa

Hyvinvoiva henkilöstö

- Päätöksenteko, johtaminen ja henkilöstön osallistaminen kehittämiseen ovat erinomaisella tasolla
- Henkilöstö tietää, mitä heiltä odotetaan ja työtä tehdään innostuneesti
- Kehitämme työhyvinvointia aktiivisesti ja pitkäjänteisesti

Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen

- Kehitämme palveluita ja työmenetelmiä digitaalisuuden mahdollisuudet hyödyntäen
- Monipaikkaisuus on meille arkipäivää
- Kehitämme tiedolla johtamisen prosesseja organisaatiossa aktiivisesti

Arvioinnin tulokset

Onnistumiset

- Talouden tasapainon ylläpitäminen ja velkaantumiskehitys tavoitteessa
- Sairauspoissaolot vähentyneet tavoitteen mukaisesti (pl. Lomitus)
- Sosiaalinen pääoma tavoitteen mukainen
- Liikuntaa ja kulttuuria kehitetty: Uusi uimahalli + Jäähallin huoltorakennus + Kulttuurikeskus
- Liikunta-alueiden kehittäminen suunnitelmallisesti ml kevyen liikunnan väylät
- Korjausvelkaa saatu pienennettyä
- Investointien kustannusarviot ovat pitäneet
- Onnistuneet kokeilut esim. lisälmen harrastamisen malli - IHME
- Seutuyhteistyö: Ympäristöpalvelut ja eläinlääkintä, työllisyyspalvelut, lomitus
- Monipaikkaisuuden huomioiminen etätyöohjeessa

PRIOLE

Onnistumiset

- Omistajapolitiikan kehittäminen: SOTE-kiinteistöt
- Arki on helppoa ja lyhyet etäisyydet palveluihin, työpaikkoihin ja harrastuksiin tekevät elämästä sujuvaa ja ihmisläheistä
- Saavutettavuus: 5-tie, junavuorot, Itärata Oy
- Digitalisaatio: Intranet ja www-sivut uudistettu, tekoälypilotti tulossa
- Henkilöstön hyvinvointiin ja monipuolinen kouluttamiseen panostetaan esim., Oulun yliopisto-yhteistyö, hyvinvointiedut jne.
- Käynnistetty yhteinen pyöreä pöytä Ylä-Savon kuntien kanssa sekä YHESSÄ-verkoston kehittäminen
- Yhteinen edunvalvontaohjelma sekä seudullisia hankkeita toteutetaan aktiivisesti esim. Pohjois-Savon Matkailu Oy, Iisalmi ja Tienoot, tapahtumien kehittäminen
- Vuoropuhelua käydään säännöllisesti seudun yrittäjien kanssa esim. hankintafoorumeissa sekä yhteistyö 3 sektorin kanssa
- Ilmastotoimet suunnitelman mukaisesti: ajoneuvot, vähähiilinen rakentaminen ja kiinteistöt, ilmasto hanke SIISTI IISALMI
- Osallistava budjetointi 100 000€, osallistettu kuntalaisia ja yhdistyksiä
- Viestintään panostettu mm. uudistamalla iisalmi.fi ja intranet. Tarjotaan aktiivisesti tietoa ja kuntaviestinnän kanavat tavoittavat sekä kuntalaisia että muita sidosryhmiä

PRIOLE

Onnistumiset

- Kaupunki on siisti ja hyvin hoidettu enimmäkseen
- Ikäihmisten lisääntyminen ja nuoriso huomioitu palveluntarjonnassa (seniorkortti, nuorisopassi)
- Väkiluvun maltillinen lasku
- Veroäyri pysynyt pienenä ja pienempi velkamäärä kuin vastaavan kokoisilla kaupungeilla
- Liikenneturvallisuus parantunut, onnettomuudet vähentyneet, 5- tien ohituskaista
- Vahva elinkeinorakenne, vahvaa teollisuutta
- Suunnittelun taso noussut, suunnittelun ohjaamisessa onnistuttu
- Turvallisuus, poliisipartiot näkyvissä
- Vihreän teknologian tuotantoa tulossa, mahdollisuuksia tarjolla
- Päätöksentekokulttuuri hyvää- ei suuria ristiriitoja
- Ei paljon valituksia tai oikaisuvaatimuksia
- Oikea-aikainen rakentaminen ja viivästyssakot otettu käyttöön
- Urakkamuodot rakentamisessa . Jaettu urakka mahdollistanut paikallisten osallistumisen

PRIOLE

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti 12.11.2024. Oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Onnistumiset

- Asuntotonttitarjonta hyvää
- Oman TE-alueen saaminen, samoin koko maakunnan lomituspalveluiden saaminen
- Perinteiset tapahtumat jatkuneet ja uusia syntynyt. Riittävä tuki varmistettava
- Kouluinvestoinnit terveellisten tilojen mahdollistamiseksi
- Koulutus perusopetuksen puolta vahvaa, samoin ammatillisen koulutuksen tarjonta on seudun toimialoja ajatellen kunnossa. Korkeakoulutuksessa otettu askelia parempaan kehittäen mm. tekniikan koulutusyhteistyötä. (esim. YHESSÄ malli, OPETOP erityisopettajakoulutus)
- Maaseutuhallinto. Maaseutuviranomaiset myöntävä merkittävän summa rahaa aluetalouteen
- Vähäinen vaihtuvuus keskeisissä virkatehtävissä

Kehityskohteet

- Nettomuuton kehityssuunta ei ole toteutunut
- Yrittäjäyhteistyön palaute, tuki pienyrityksille i ole aina onnistunut
- Väestömuutoksen vs. palvelutarjonnan kehityssuunnat, palveluverkkosuunnitelman kehittäminen huomioiden ennakoivasti myös monipaikkaisuus- ja kanavaisuus
- Digitalisaation parempi hyödyntäminen ja toiminnan tehostaminen
- Osaavan työvoiman saatavuus on edelleen iso haaste
- Raskas investointisuunnitelma, muutetaanko tavoitteen asetantaa ml. Lainat ja vastuut?
- Henkilöstöohjelman päivittäminen
- Monitoimiareenan /jäähallin toteuttaminen, jalkapallohallin uusiminen
- Julkisen liikenteen kehittäminen vastaamaan alueen asukkaiden, oppilaitosten ja yritysten tarpeita
- Kaupunkibrändin kehittäminen niin että yhteisö näkee sen liputtamisen arvoisena , Työnantajakuva parantaminen, suositteluhalukkuus
- Lisää yhteisiä tapahtumia yrittäjien ja järjestöjen kanssa brändättynä niin, että houkuttelevuus nousee uudelle tasolle tuo taloudellista hyvinvointia kaupunkiin

PRIOLE

Kehityskohteet

- Kolmannen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön lisääminen edelleen
- Hyvinvointialueen kanssa tehtävä yhteistyö
- Lasten määrän vähenemistä ei ole huomioitu
- Liikuntaolosuhteiden markkinointi
- Yritystonttien ym. markkinointi
- Selfiepaikka puuttuu
- Kannustaa yksityisiä pitämään rannat ym. siistinä
- Edunvalvonnan tulisi olla vahvempaa, uudet asukkaat, yritykset. Miten näyttää valtionhallinnossa/EU-tasolla
- Oppisopimuskoulutuksen kehittäminen, yhdistäminen työvoimapalveluihin
- Rahoitusten parempi hyödyntäminen
- Vihreän siirtymän tuki
- palvelulupaukset asukkaille, virheet myönnetään ja korjataan

PRIOLE

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti 12.11.2024. Oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Kehityskohteet

- Matkailualan kehittäminen
- Lähiruoka- tuotanto, REKO ketjujen tehostaminen
- Keskusta-alueen vetovoima, muuttuvan liike-elämän tarpeisiin soveltuvat tilat
- Avoimuus päätöksentekoon sekä nuorten aikuisten ja opiskelijoiden huomioiminen strategiassa
- Kaavoitus liian itseohjautuvaa
- TE-palveluiden kehittäminen henkilökohtaisemmaksi matalalla kynnyksellä, työpaikkatarjonta näkyviin
- Kasvollisen ja henkilökohtaisen palvelun toimivuus digitalisaation rinnalla
- Sekä nais- että miestyöpaikkojen luominen
- Koulutus suppeaa, korkea-asteen opiskelupaikkojen vähäisyys. Sitä kautta nuorten jääminen paikkakunnalle i ole onnistuntu.

Painoarvoa vähennetään tai poistetaan

- Miten mittaamme hankintapolitiikan yrittäjämyönteisyyttä? Taloudellinen vaikuttavuus paikallisesti merkittävin
- Tiedolla johtaminen osana strategiaa, onko itsestään selvyys? Perustuvatko päätökset viimeisimpään tietoon => otsikoksi Digitalisaation hyödyntäminen tms.
- Onko markkinoinnin painopiste jatkossa Ylä-Savossa vai muualla Suomessa?
- Lainamäärän pitäminen alle keskiarvon on haasteellinen SOTE -kiinteistöjen ja investointiohjelman myötä
- Turhan työn poistaminen:
 - Mikä on kaupungin ydintehtävä
 - Organisaatorakenteen tarkentaminen tehtävän mukaiseksi
 - Digitaalisuus: tietojärjestelmien päivittäminen nykyaikaan, helppo- ja monikäyttöisyys
- Valtakunnallisesti vetovoimainen koulutuskaupunki on ylisanoja, riittäisikö seudullisesti?

Ilmiöt ja kehityssuunnat

- Julkisen talouden tuleva näkymä on haasteellinen
- Ikärakenteen muutoksen isoimmat haasteet vielä edessä: palvelut, järjestöt jne
- Hyvinvointialueen päätösten vaikutus alueelle, miten jatkossa esim ennaltaehkäisevä terveydenhuolto
- Vihreä siirtymä ja ilmastotavoitteiden merkityksen kasvu, ilmastomuutokseen varautuminen
- Työmarkkinoiden muutos – arvojen muutos, työvoiman saatavuus
- Elinvoima-asioiden painoarvon kasvu TE-palveluiden myötä
- Elinkeinorakenne tulee laaja-alaisemmaksi, vihreän siirtymän vaikutukset
- SOTE-kiinteistöihin liittyvät riskit kaupungin taloudelle – miten palvelut jatkossa?
- Etätyön lisääntyminen ja vaikutus toimihenkilöiden sijoittumiseen paikkakunnalle
- Työperäisen maahanmuuton kasvu ja eri kansallisuuksien asettautumisen haasteet
- Hakeudutaan isoihin kaupunkeihin (Iisalmea suurepiin)

Päivitykset kaupunkistrategiaan

- Toimintaympäristö: Päivitetty TE uudistuksen aloitus 2025, lisätty tuleva valtionosuusuudistus aikataulu 2027 lokakuun tiedon mukaan ja puhtaan energian hankkeet tärkeinä avauksina
- Strategiset ohjelmat: muutettu ”Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen” muotoon ”Digitalisaation hyödyntäminen”. Muut ennallaan.
- Visio, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet ennallaan
- Strategiset teemat:
 - Insiproiva Iisalmi: poistettu sana ”valtakunnallisesti” kohdasta 5,
 - Kestävä kuntatalous: poistettu tavoite ”Asukaskohtainen lainamäärä ja vastuut ovat alle kuntien keskiarvon”, muutettu hankintatoiminnan tavoite muotoon ” Hankintatoimintaa kehitetään tiiviissä yhteistyössä paikallisen yrityskentän kanssa”
 - Digitalisaation hyödyntäminen: lisätty tekoäly kohtaan 1
 - Muut ennallaan
- Strategian toteuttaminen: Lautakuntien tulee ottaa valtuustoseminaarissa nostetut kehityskohteet huomioon talousarviosuunnitelmissa ja -tavoitteissa

MUUTOKSENHAKU VIRANOMAISEN PÄÄTÖKSESTÄ

1. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

- 1 A. Päätöksestä ei saa tehdä kunnallisvalitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.
- 1 B. Hallintopäätöksestä ei saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 § 2 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla.
- 1 C. Päätöksestä ei saa tehdä hankintalain mukaista hankinto-oikaisua, koska uudella päätöksellä ei ole muutettu tarjouksen tehneiden oikeudellista asemaa.
- 1 D. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta muulla perusteella.

3. Kunnallisvalitus

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kuntalaki 135,2 §.

Valituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 4250,

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalainen 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on oltava

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

- päätös, josta valitetaan sekä selvitys päivästä, josta valitusaika on alkanut
- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos päätös ei kohdistu valittajaan.
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

4. Hallintovalitus

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa valittaa myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain oikaisuvaatimuksen tekijä. Jos hallintopäätöstä on oikaisuvaatimusmenettelyssä muutettu tai se on kumottu, oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saa valittaa kaikki asianosaiset.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on

pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, jouluku- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeen ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

5. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa

Hankintalain mukainen hankinto-oikaisu ja kuntalain mukainen oikaisuvaatimus

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 133 § mukaisen hankinto-oikaisun tai kuntalain 134 § mukaisen oikaisuvaatimuksen. Nämä voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja ja osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen. Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

Hankinto-oikaisu ja oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa päätöksen tai muun ratkaisun tiedoksiannosta. Oikaisu on

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Hankintaoikaisussa ja oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteluineen
- hakijan nimi ja kotikunta. Jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää.
- hakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- päätös, johon oikaisua haetaan kopiona tai alkuperäisenä
- asiakirjat, joihin vedotaan
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Hakemuksen voi tuoda kirjaamoon tai lähettää postitse tai sähköpostilla.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat kuitenkin tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

6. Muutoksenhaku kansallisen kynnyksarvon ylittävissä hankinnoissa

Hankintalain mukaiset hankintaoikaisu ja valitus markkinaoikeudelle

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 133 § mukaisen hankinto-oikaisun tai hankintalain 145 § mukaisen valituksen markkinaoikeudelle. Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

I Hankinto-oikaisu

Hankinto-oikaisua voi vaatia kirjallisesti hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen.

Hankinto-oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Asianosaisen on vaadittava hankinto-oikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tai ratkaisun tiedoksisaannista. Hankinto-oikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Hankinto-oikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Hankinto-oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimukset perusteineen
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne ole hankintayksikön hallussa
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

II Valitus markkinaoikeuteen

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Valitusoikeus

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi valittaa markkinaoikeuteen päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tekemästä ratkaisusta, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Hankintalain 146 § mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin tai
- 3) sitä, että kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä, jollei toisin säädetä.

Valitus on **tehtävä 30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on **tehtävä kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiannotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on oltava

- päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä ja jäljennöksenä sekä selvitys tiedoksisaantipäivästä tai muu selvitys valitusajan alkamispäivästä
- vaatimukset ja niiden perusteet
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa

- puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymisen osalta selvitys, minkä vuoksi käsittelylupa tulee myöntää.
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusviranomainen

Valitus markkinaoikeuteen toimitetaan sen aukioloaikana 8.00-16.15

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

p. 029 56 43300, fax 029 56 43314, markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Valittajan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle valittamisesta markkinaoikeuteen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

Odotusaika hankintasopimuksen tekemiselle EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa

Hankintayksikkö voi tehdä hankintasopimuksen EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedoksi hankintayksikön päätöksen ja valitusosoituksen markkinaoikeudelle.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

7. Muutoksenhaku yksityisoikeudellisissa riita- tai rikosasioissa

Päätös sisältää yksityisoikeudellisia ratkaisuja, jotka on säädetty ratkaistavaksi myös muulla kuin hallinto- tai kunnallisvalituksella.

Käräjäoikeudet käsittelevät rikos-, riita- ja hakemusasioita. Päätöksiin haetaan muutosta kirjallisella haastehakemuksella

Pohjois-Savon käräjäoikeus, Oikeus- ja Poliisitalo

Suokatu 44, 70110 Kuopio, PL 44, 70101 Kuopio

p. 029 56 48503, 029 56 48500 vaihde, fax 029 56 48505, pohjois-savo.ko@oikeus.fi

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.